

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 86 (3248) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Meglepő páncélostámadást indítottak a tengely erői a 8-ik brit hadsereg előretolt csapatai ellen

Az egész tuniszi arcvonalon támadóvédekezésbe kezdett a tengelyhaderő. Egyre nagyobb erők között folynak a harcok

Nagy német támadókezdeményezés előkészületei a keleti arcvonalon

Bernből jelentik: (B. T.) Tuniszban a viszonylagos harciszünet, a jelek szerint véget ért. Észak-Afrikából érkező jelentések közlik, hogy a tengely az egész vonalon támadó védekezésbe kezdett. Éjszaka meglepő páncélos támadásokat indítottak a 8-ik angol hadsereg előretolt csapatai ellen.

Berlini jelentés szerint mind a szovjet, mind pedig a keleti arcvonal mögött igen élénk előkészítő tevékenység folyik. Berlini katonai körök a keleti harctéren felvonult igen nagy tartalékok további növekedéséről emlékeznek meg. Ez a körülmény nagy német kezdeményezést jelent. Hangoztatják emellett, hogy Németország az összes többi harctéren is egyformán erős. Altalában megállapítható, hogy mind az ellenség, mind pedig a tengely felvonulása a keleti és nyugati harctéren megtörtént. Míg azonban a tengelynek minden harctéren módjában van csapatot ott harcra vetni, ahol a legnagyobb szükség van rá, addig az angolszászoknak hasonló helyzetekben igen nagy szállítással kell működniük, illetve nagy nehézségekkel megküzdeniük.

Erős visszaütésekkel válaszol Rommel az ellenséges támadásokra

A Pest zürichi jelentése szerint, úgy látszik, hogy Tuniszban az elszakadó hadműveletek fejezete véget ért. A tuniszi biztari nagy hídfőállás elött Rommel nem szorítkozik többé védelemre, hanem az ellenség támadásaira erős visszaütésekkel felel. A leghevesebb harcok az Enfiaville-Djebel Bou Radsarig terjedő mintegy 50 kilométeres keleti szakaszon folynak. Ennek a szakasznak tengerparti részén és közepén Montgomery csapatai, nyugati szárnyán pedig franciák állanak szemközt Rommel német és olasz csapataival, amelyek péntekre virradóra a

Zaghuanától délre levő dombos vidéken heves támadást indítottak. A harcok most már nemcsak elővédék, hanem egyre nagyobb erők között folynak. Az északi szakaszon Anderson tábornok áttörési kísérletei Medjez el Babtól északnyugatra folytatódtak eredménytelenül.

Római jelentés szerint — mint a Mai Nap írja — egy rendelet Sziciliát, Szardíniát, a körülöttük levő kisebb szigetekkel együtt hadműveleti területnek nyilvánította. Ez azt jelenti, hogy ezen a területen a hadi jog azonnal életbe lép.

Makacs ellenállásra lehet számítani a tengelycsapatok részéről

Berlin. (Bud. Tud.): A Tuniszban lévő tengelycsapatok — mint Berlinben mondják — elfoglalták azokat az állásokat, amelyekből a védelmi harcot akarják folytatni. A brit 8-ik hadsereg az elmúlt napok harciszünete alatt közelebb vonult a tengely állásaihoz és Montgomery az eddig egymástól erősen eltávolodott kötelékeit összevonta. Itt azonban még csak csekély harcok voltak az előretolt állások között. Ezzel szemben némiképp erősödött a szövetségesek nyomása a nyugati szakaszon. Az első brit hadsereg támadásokat kezdett, amelyek bár erős küzdelmekre vezettek, csak helyi jellegűek voltak. Berlinben az ellenséges harcra várakozást és harckészletet, az amerikaiak azonban kiképzésben és szellemben nem hasonlíthatók össze velük. A tengely rendelkezésére álló területet november óta megfelelően berendezték védelemre. Ez a

terület erre a védekezésre kedvező. Ez az előny nyilvánvalóvá teszi, hogy makacs ellenállásra lehet számítani. Semmi jel sincs arra — mondják Berlinben, — hogy kiűrésre kerülne sor. Egyébként továbbra is hangoztatják az ellenség számbeli és anyagi fölényét.

Torino. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A Stampa a Mareth-vonal birtokáért lezajlott csatát taglalva, hangsúlyozza, hogy a tengelycsapatok parancsnoka és katonái dicsőöségteljes lapokat írtak a történelem könyvébe. Ez főként leleményes magatartásuknak köszönhető, amellyel kijátszották a 8-ik brit hadsereg mozdulatait, melyek arra irányultak, hogy a tengely erőt oldalba szorítsák és a tengerparton elhúzódo kecskeny folyosón összezsúfolva a tengerbe lökjék. Montgomery részleges sikerei is egyedül a hadszíntér terepalakulatainak tulajdoníthatók. A tengelycsapatok ugyanis a délről jövő homloktámadás

ellen harcolva kénytelenek voltak ugyanakkor jobbszárnyukat is oltalmazni a nyugatról jövő oldaltámadás ellen.

Berlinből jelentik: (MTI.) Az Interinf jelenti: Azok a német gyorsnaszádok, amelyek április 14-re virradóra eredmé-

nyes tengeri útközvetet vívtak, 15-re virradó éjszaka ismét útközvetbe bocsátottak erősebb angol partvédő egységekkel, amelyek közül torpedóval elcsúszottak egy 500 tonnás órhajót. Német veszteség nem volt.

Irtózatossá arányu csatára számít Mc Arthur a Csendes óceánon

Torino. (MTI.) A Stampa kidomborítja Mc. Arthur felhívásának jelentőségét, melyben újra felhívja Roosevelttel a figyelmét az Ausztrália elleni tömeges japán támadás veszélyére. Roosevelttel azonban osztozik az angolok véleményében, hogy a német-olasz tengely elleni küzdelem előbbreváló, mint a Japán elleni harc és éppen ezért előrelátható, hogy nem hallgatja meg az ausztráliai unozolását és Mc. Arthur figyelmeztetését és nem küld újabb alakulatokat Ausztrália védelmére. Ezzel nyilvánvalóan lényegesen megkönnyíti a japánok tevékenységét a távolkeleti harctereken.

Laurenzo Marques. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Mc. Arthur tábornok a

következő kijelentést tette:

— Bár buvárhajóink egyre hatásosabban tevékenykednek, a japánok csaknem teljesen kezükben tartják az ellenőrzést a Csendes óceán keleti részében. A japánok fölényüket tengeri és légi haderejük együttműködésének köszönhetik. Nekünk a légierőnk szolgáltatja az egyetlen lehetőséget Ausztrália megvédésére, ha légifölényünket elveszítjük, hajóhadunk nem képes megvédeni Ausztráliát az ellenséges partraszállással szemben. Egyszer már mondtam, hogy azt az irtózatossá arányu csatát, amely a Csendes óceánon készülöben van, csak a légi és tengeri haderők szoros együttműködésével lehet megnyerni.

Ausztrália újabb segélykérése

Genf. (MTI.) A NTL. jelenti: Washingtonból jelentik, hogy Ewatt ausztráliai külügyminiszter csütörtökön tárgyalta Hull külügyminiszterrel, aki megígérte, hogy alkalmas ad az ausztráliai kérdésekben illetékes személyiségekkel való tárgyalásra. Ewatt csütörtökön beszédet is mondott. Újra katonai segélyt követelt, még pedig a lehető leggyor-

sabban. Az ausztráliai háborús termelés — mondotta — elérte tetőfokát. További emberanyagmozgósításról sem lehet szó. A japánok nagy támadást terveznek Ausztrália ellen, ezért szükséges minden erőnek a lehető leggyorsabb mozgósítása, mert a késlekedés igen nehéz helyzetbe juttatja Ausztráliát, sőt valamennyi szövetségeseit is.

Új népszövetség — Németország, Japán és Olaszország kizárásával

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Lord Cranborne, a felsőház vezető tagja, csütörtökön a felsőházban új nemzetközi szervezet létesítését sürgette, bár szerinte ennek a szervezetnek hatékonyabb eszközökkel kell rendelkeznie, mint a volt népszövetségnek. E szervezetben képviselőket kell kapni az azoknak a nemzeteknek, amelyek a szervezet elveit elfogadják, főleg azonban azoknak, amelyek ellenőrzésük alatt tartják a korszerű háboruban szükséges nyersanyagot. Az új szervezetbe kell tartozni az Egyesült Államoknak, a brit világbiroda-

lomnak, a Szovjet Uniónak és Kínának. Németország, Olaszország és Japán egyelőre nem lehetnek tagja az új szervezetnek. Ennek a szervezetnek saját biztonsága végett igen nagy erővel kell rendelkeznie. A legutóbbi két évtized megmutatta, mennyire nincs értelme annak, hogy gazdasági megtorlásokhoz folyamodjanak, ha ugyanakkor nem hajlandók katonailag is beavatkozni. Anglia háborús célja — mondotta az angol híroroda jelentése szerint — a hármasszerződés hatalmainak feltétel nélküli megadására és teljes lefegyverzése.

Mi is hát a Murman vasut?

Életfontossága van az északi Oroszország ütőerének

1940. március 2-án, röviddel az orosz- finn háború lezárása előtt, az újság „Aftenposten” következő jellemző szavakat írta Moszkva katonai és hadászati intézkedéseiről az Északi Jeges-tenger partján: „Oroszország célja az Északi Jeges-tenger és az Atlanti-óceán északi részei fölötti teljes uralom. Ezt a célt az utóbbi időben mindenáron el akarta érni és az Északi Jeges-tenger felé tett lépéseinek határozott katonai jellege van.”

Északon már régebben felismerték a Szovjet felől kiinduló veszélyt, minthogy az oroszok feltűnő szorgalmasan igyekeztek berendezkedni az Északi Jeges-tenger melletti területeken. Kreml ravasz urai természetesen úgy nyilatkoztak, hogy ennek a mozgalmas életnek kereskedelmi okai vannak. Pedig már Nagy Péter sokat foglalkozott az északkal. „Ha az Északi Jeges-tengerről beszélnek, mint kereskedő gondolkoznak.”

Ennek a kereskedelmi érdeklődésnek jelentősége az akkori szörmekekedelemben rejlik. Az Északi Jeges-tenger azonban későbbben elvesztette jelentőségét mint kereskedelmi út, mert az oroszok másfelé vezették külkereskedelmüket. Ha most Oroszország bizonyos idő óta az Északi Jeges-tenger partján kikötőt, rakodóhelyeket stb. kezdett építeni, annak nem gazdasági, hanem csak katonai-hadászati értelme lehetett. Ez a katonai érdeklődés már a világháború előtt megkezdődött. A munkák központja és magva a Murman vasut, amely Leningrádot az 1341 km. távolságban fekvő Északi Jeges-tengerrel összeköti. Ezért hívják az északi Oroszország ütőerének. A nép szája azonban „Könnyek vasútnak” keresztelte, mert a világháborúban több ezer német és magyar hadifogoly pusztult el építésénél, akik az északi éghajlat miatt rengeteget szenvedtek a parancsnokaik korbácsa alatt összeestek.

A Murman vasut jelentősége az utóbbi évtizedekben egyre növekedett. 1925-ben 1.940.000 személyt és 2.552.000 tonna teherátut szállítottak rajta. Ez a szám 1933-ban 10 millió 310.000 személyre és 10 millió 859.000 tonna teherátut emelkedett. 8 év alatt tehát a forgalom ötszörösére emelkedett. 1932-ben már szükséges volt a vasuti hálózat meg-

erősítése, oly nagy volt a forgalmi túlterhelés. Naponta átlag 1320 tehervonat ment át a Murman vasuton. A tehervonatok nettósúlya naponként átlag 492 tonna volt. Skandináv katonai szakértők kiszámították, hogy a Murman vasut naponta átlag 33 zászlóalj katonát tud szállítani.

Az utóbbi években természetesen a szovjet kormány többszörösen megnagyobbította a vasut hálózatát. A Murman vasut emelkedő jelentőségét az északi-sarki területek lakosságának növekedése is mutatja. A szovjet északi terület fővárosa Arhangelsk lakóinak száma 1920 óta szintén megötszöröződött.

Murmans város is szédületes tempóban fejlődött. Ugyanebben az időben a Kola-félsziget lakóinak száma 14.500-ról 300.000-re emelkedett. Murmans néhány évvel ezelőtt közgazgatásilag még Leningrádhoz tartozott, de most már saját kormányzósága van. — 1936-ban helyezték üzembe Murmans és Pétervárt között a közvetlen telefon összeköttetést. Tulajdonképpen ettől az évtől kezdve kezdődik a Murman-part kiépítésének fokozása.

A Szovjetunió kormánya persze mindig azt hangoztatta, hogy az északi partvidék kiépítése tisztán gazdasági érdekeket szolgál. Az Északi Jeges-tengeren kellene lezajlani az ország külkereskedelmének. De minden figyelmes szemlélő észrevehette,

hogy Moszkvának ezzel a berendezkedéssel sokféle célja van. A legfontosabb volt az Atlanti-óceán északi részéhez vezető út. Már nem egy orosz cár méltatlankodott azért, hogy Észak-Norvégia jégmentes kikötői az orosz birodalomhoz oly közel és mégis zárva vannak. Ugyanezt gondolta a Szovjetunió is. A Murman vasut építésének elsősorban az volt a feladata, hogy Pétervárt összekösse az Északi Jeges-tengerrel, de valószínűleg több mellékelt is összekötöttek vele. A skandináv újságokban többször lehetett olvasni azt az állítást, hogy a Murman vasut építésének támadó céljai vannak. Hogy ez a támadás csak a fontos északnordvég kikötőre vonatkozhatott, t. i. Narvikra, az mindenki előtt világos volt. A finn-orosz háború eléggé megmutatta, hogy a Szovjetunió murmanvidéki érdekei 75 százalékban katonai természetűek. Csak a maradék szolgálta a szovjet külkereskedelmet, amilyen körülmények között sohasem tudott igazán kifejlődni. Ma talán még százszor fontosabb volna Oroszország számára, ha jégmentes kikötővel rendelkezne az Atlanti-óceán mellett, amelyen keresztül beáradhatna az igért brit és északamerikai segítség. De Narvik előtt és az északi sarkkörön ott állanak a német ágyúk. Ez a tény pedig a bolsevistáknak úgy katonai, mint gazdasági számítását ezvételé vonással keresztülhuzza. (TFK.)

Regénybeillő bűnlajstromot állított össze az ügyészség egy kalandos-életű csapos ügyében

Előszerelettel vett fel kölcsönöket nőismerőseitől

Nagyvárad, ápr. 16. Sebesi Lajos 41 éves, árpádi születésű csapos, aki ma vádlottként állt a törvényszék Váradtanácsa előtt, főként a tiltott határátlépésre a a nőktől való kölcsönkérésekre — és természetesen megnevezésére — specializálta magát. Saját bevallása szerint 1931-ben 10 napi elzárásra ítélték határátlépésért, 1932-ben pedig 8 napot ült Cegléden lopásért. Az elnök bejelentése szerint pedig a gyomai főszolgabíró is elítélte és ki is tiltotta az ország területéről. Ezt ő tagadja, vagy

legalább is „nem tud róla”, bár azt elismeri, hogy Gyomán is lakott.

Most ismét az ország területének engedély nélküli elhagyásának vétségével és egyrendbeli tiltott határátlépéssel vádolja a kir. ügyészség, ezenkívül indítványozza, hogy vonják felelősségre a Greskó Andrást székelyhídi és özv. Furó Józsefné pestszentlőrinci lakosok kárára elkövetett kétrendbeli lopás vétsége miatt, továbbá Lőb Lajosné, Veres Erzsébet nagyváradai és Vidra Juliána gyöngyösi lakosok kárára elkövetett háromrendbeli csalás vétsége miatt és végül Révész Béláné és Furó Józsefné kárára elkövetett kétrendbeli sikkasztás vétsége miatt.

Egy bűnlajstrom rejteltmei

A hosszú bűnlajstrom részleteiben a következőkben bontakozik ki: Greskó Andrást az utazótáskáját cserélte el — szerinte véletlenül — az érmi-hályfalvai állomáson, miközben az táskáját a lába mellé helyezve, jegyet váltott. A táskát később, amikor a csendőzők is résztvettek az utasok közötti kutatásban, visszaadta. Özv. Furó Józsefnéhez mint földijéhez ment Pestszentlőrincre, hogy ott állást keressen. Két hétig lakott Furónénál s amikor eljött tőle, magával hozott két vászonzsákot és egy autótérképet, ami ismét egy harmadik személy tulajdonát képezte. A két zsákot azért adta neki oda Furóné, hogy menjen Gyöngyőre s az ottani piacon vészeoljon számára

Internált és rendőrhatalósági felügyelet alá helyezett a rendőrség két nagyváradai lakost

Nagyvárad, ápr. 16. A nagyváradai rendőrkapitányseg ismét több személy ellen hozott internálási és rendőrhatalósági felügyelet alá helyezési határozatot. Internálta a rendőrség nyersbőrrel való árdragítás miatt Kohn Sándor Vitéz-utca 50. sz. alatti lakos kereskedőségét, hentesáruval elkövetett árdragító visszaélés miatt. Gulyás Imre Velence-part 101. szám alatti kereskedőt. Valutszérkedés gyanúja miatt Friedler Ernő Kapucinus-utca 19. szám alatti kereskedőt.

Rendőrhatalósági felügyelet alá helyez-

te a rendőrség Póka Antalné téstágyárost, aki sertések zugforgalombahozatalával árdragított és Fekete József cipőgyárost, aki alkalmazottai felett a kötelező gondoskodást elmulasztotta s ezzel lehetővé tette, hogy üzletéből feketén, jegy nélkül, láncolás útján kerüljenek börtalpu lábba.

Mint az állam fontos érdekei szempontjából káros egyének rendőrhatalósági felügyelet alá kerültek Boros János cipész és felesége, Beöthy Ödön utca 76. szám alatti lakosok.

Mozik műsora:

APOLLÓ: A NÉMA TANU.
BELVÁROSI: Bob herceg.
KORONA: Muzsikusz lelkek.
CASINO: Stan-Pan és társal.

krumplit. Ő azonban a zeákokat a Teleki-térre vitte és eladta. Furónéval kapcsolatban a lopáson kívül más ügye is van Sebesi Lajosnak. Az aszony ugyanis az ottani Katolikus Kör vendéglőjébe csaposnak ajánlotta. Föl is vették, de Sebesi az állásbalépését megelőző este nyomtalanul eltűnt. Előzőleg azonban kölcsönként szállásadónőjétől egy fehér kabátot és 5 pengőt azzal, hogy a pénzt, amint keresetét megkapja, visszafizeti s a kabát árát is megtéríti.

Lőb Lajosnak is lakója volt Sebesi hat hónapig. Nagyváradon, a Bunyitay út 4. szám alatt. Itt csak amolyan ágyrajáró volt, de az ezért járó összeget sem fizette meg; ellenkezőleg: távozása előtt két nappal a ruháit is elvitte azzal, hogy zálogházba adja. Veres Erzsébetnek, aki mindenestény volt Vicsaykánál, a Berkovits Ferenc utcán, a vádindítvány szerint házasságot ígért és ilyen alapon kért tőle 70 pengő kölcsönt, amit sohasem adott meg. Sebesi tagadja, hogy házasságot ígért volna s azt mondja, hogy csak szórakoztak.

Vidra Juliánával együtt dolgozott Gyöngyösön a Kiosk-sörözőben s ezt a munkatársi viszonyt is arra használta fel, hogy kölcsön kérjen a leánytól 30 pengőt. Viszsa, persze, ezt sem fizette. Arra az ismétlődő kérdésre, hogy miért nem fizette vissza a kölcsönkért pénzezt, állandó, visszatérő válasza, hogy: „kieszem az állásomból.”

Révész Béláné pestszentlőrinci lakostól egy hátizsákot vett át ugyanakkor, amikor Furóné megbízásából Gyöngyőre készült, hogy burgonyát vegyen. Révészné is burgonyavásárlással bízza meg, de ő ezt a hátizsákot is értékesítette a Teleki-téren.

Greskó Andrást, Göcs Ferenc és Lőb Lajosné tanuk kihallgatása után a kir. ügyész indítványára a bíróság elrendelte a helyben lakó Veres Erzsébet előállítását és a tárgyalást felfüggesztette.

Orvhalászok ellen eljárást indít a rendőrség

Nagyvárad, április 16. Több oldalról panasz érkezett Varga László tanácsnokhoz, az elsőfokú iparhatóság vezetőjéhez, hogy a Körös nagyváradai szakaszán rendkívül elharapózott az orvhalászat. Az iparhatóság vezetőjének intézkedésére ma hajnalban Boros József polgári biztos több rendőri közeg segítségével végigrazzáta a Köröspartot és több orvhalászt ért tetten, — akik ellen megindult a kihágási eljárás. Természetesen elkobozták az engedély nélkül, illetve meg nem engedett eszközökkel halászóktól a náluk talált halat is. A közeljövőben hirdetemény fog megjelenni, amely részletesen ismerteti majd az errevonatkozó rendelkezéseket.

Utazás tilalom Norvégiában. Stockholmól jelentik: (B. T.) Ostfő hivatalos jelentés szerint április 20-tól kezdve egész Norvégiában általános utazási tilalom lép életbe. A három kilométernél nagyobb távolságra szóló utazáshoz rendőri engedély szükséges.

Hatalmas győzelmet arattak a német gyorsnaszádok egy ellenséges hajókaravánon

Tuniszban viszonylagos csend van. Kubánál véresen összeomlott a Szovjet támadó próbálkozása

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Hull külügyminiszter, mint az United Press Washingtonból jelenti, a sajtóértekezleten kijelentette, nem ismeri azokat a Londonból jelentett híreszteléseket, amelyek szerint Roosevelt és Eden között állítottnak megállapodás jött létre Lengyelország háborúelőtti határainak helyreállításáról. Ha Londonnak tudomása lenne ilyen megállapodásról, akkor valószínűen ő is tájékozva lenne erről.

Amszterdam. (MTI) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti, Amery brit indiai miniszter kijelentette az alsóházban, hogy Indiában tovább folynak a szándékos rombolások a vasutak ellen. A legutóbbi három hónap alatt 61 esetben érkezett jelentés rongálásról. Négy közülük komoly méretű volt. Kijelentette még, hogy ezek a merényletek arra mutatnak, hogy részen kell lenni.

Amszterdam. (MTI) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat Melbourne-i jelentése szerint Curtin ausztráliai miniszterelnök a minisztertanácson kijelentette, hogy a japánok felismerték, hogy az idő nekik dolgozik a Csendes-óceánon. A japán támadás halálos veszélyének néz elébe Ausztrália. Hogy a veszélyt elhárítsák, minden erőt latba kell vetni.

Két angol romboló és egy 4000 tonnás teherhajó süllyedt el

Berlin. (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német TI. A véderő főparancsnoksága közli: A kubáni hídfőnél az ellenség több hadosztállal és sok páncélosal nagy támadást indított, amelyet véresen visszavertünk. A keleti harter többi szakaszán nem volt lényegesebb harciselekmény.

A tuniszi arcvonalon kemény har-

cokban meghiusítottuk az ellenség sok helyi támadását és előretörését. Néhány kisebb betörési helyet azonnal megtisztítottuk. A légiőrköte-
lékei megtámadták az ellenségnek az arcvonalra menetelő gépesített erőit és jelentős veszteséget okoztak.

Német gyorsnaszádok az április 15-re virradó éjjel a La Manche-csatornában megtámadtak egy angol karavánt. Saját veszteség, vagy rongálás nélkül elsüllyesztettünk két angol rombolót, egy előőrsnaszádót, valamint egy tüzérségi gyorsnaszádót súlyosan megrongáltuk. Német gyorsnaszádok egy négyezer tonnás tartályhajót is elsüllyesztettek. Két tar-

Nem sikerült Tuniszban a brit partraszállás

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti: Csütörtökre virradó éjszaka Cap Serrat vidékén egy brit különítmény a tengeren át próbált a tegegyvonal hátába kerülni. A parti biztosító osztagok, gránátvetőkkel és nehéz fegyverekkel pusztító keresztűz alá vették a partra szállított erőket. Az angolok halottaikat és sebesülteiket otthagya, visszavonultak naszadjukra, amely néhány súlyos találat ellenére elmenekült. Medjez el Bab térségében a tengelycsapatok lendületes támadásokkal rendbehozták a betörési helyeket, biztosították a régi főharcvonalat és saját előterepüket kibővítették.

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti: A tunéziai harter valamennyi arcvonalán, a harci tevékenységet szerdán is, helyi jellegű vállalkozásoknak tekintendő — bár többször eléggé heves — ütközetek jellemezték. Az angolok erősebb menetcsoportja, amikor a felderítő erőket a tengely ütegei széjjelszörták, ismét nagy távol-

Honvéd, Levente, Turul

valódi svájci szerkezetű órák **Ács Tibor**-nál nagy választékban raktáron **Nagyvárad Széchenyi-tér 6**

pedó eltalált egy másik négyezer tonnás hajót, amelyet süllyedő állapotban hagytunk el az ütközet színelvén.

Ellenséges repülők Németország keleti vidéke ellen intézett támadásokon kívül a csütörtökre virradó éjjel megtámadták Stuttgartot. A bombatalálatok következtében a város lakónegyedeiben a lakosság körében veeseségek voltak. Éjjeli vadászok és a légharító ütegek lelőttek 23 angol gépet. Öt további gépet a nyugati megszállt terület felett semmisítettünk meg. Nehéz német harci gépek a 15-re virradó éjjel támadást intéztek Chemsford ipari város ellen. Nagy tüzek és rombolások keletkez-

teljesen felmorzsolódott. A szovjet ezenfelül 16 harckocsit veszített. Egy szovjet század kísérlete, hogy a Kubán folyón átkeljen, a német elhárítóüzben összeomlott Leningrád térségében 19 szovjet gépet lőttek le.

„Mussolini és Európa”

Róma. (MTI) A *Giornale d'Italia* Mussolini és Európa című vezércikkében hangoztatja az új rendnek azokat az elveit, amelyeket a Duce és a Führer közötti megbeszélésekről kiadott hivatalos jelentésekben ismertettek. Ez nem jelent semmiféle rögtönzést, mert ezek az elvek logikus megfogalmazásai a tengely politikájának, úgy, ahogyan 1935 óta kialakították. Olyan elvek ezek, amelyeket Mussolini a Marcia su Róma előtt is hangoztatott. Mussolini mindig olyan Európát óhajtott, amely a béke és civilizáció úján halad előre. Olaszország és Németország most egész a végső győzelemig kezében tartott karddal fogja megszábadítani Európát az eddigi meg nem értéstől, vetélkedéstől és nagyhatalmi elnyomástól megvalósítva a szabadságnak és a nemzetek közötti kölcsönös rendnek azt az új rendjét, amelyről a találkozó alkalmával kiadott jelentésben szó volt.

Naponta 12.5 millió táboripostai küldemény

A német táboriposta teljesítményei

A táboriposta ma minden hadban álló nép számára nélkülözhetetlen közvetítő a harcól front és az otthonmaradottak között. A táboriposta megszervezésének szüksége nemcsak az első és második világháborúban merült fel, hanem már a 18. században is ismeretes volt. Először Nagy Frigyes vezette be a hétéves háború folyamán a hadsereg külön táboripostahivatalának és táboripostai szolgálatának felállítását, akkoriban azonban a postai küldemények szállítása természetesen nem vasuton, hanem futárok útján történt. A hadsereg lényeges részévé a táboriposta először a világháborúban lett. Az első világháború négyéves tartama alatt a német táboriposta nem kevesebb, mint 18 milliárd küldeményt továbbított a frontra, innen pedig keréken 11 milliárd postai küldeményt az otthoniaknak.

A mostani világháború óriási területei kiterjedésével érthető módon a táboriposta teljesítményei is megnövekedtek. Amint a német táboriposta 1942. évi évről jelentéséből kiderül, a front és a hozzátartozók között lebonyolódó postai forgalom a múlt évben naponta keréken 12.5 millió küldeményre rugott. A

táboripostahivatalokhoz beérkező levelek egy év alatt maguk is nyolc millió postaszakot töltek meg. 6.8 millió postaszakkal a frontról hazaküldött levelek tömege sem volt sokkal kisebb. Ezenkívül a német táboriposta egy év alatt 1.8 millió illetőleg 1.4 millió szolgálati csomagot, 1.1 millió magántáviratot és 2.1 milliárd márka értékben, 20 millió táboripostai pénztámlást készített, illetőleg intézett el.

Ezek a hatalmas számok határozottan festenek a német táboriposta egyetlen év alatt végzett munkájáról és egyben a német vasutak teljesítményeiről, mely hiánytalanul megtudott felelni ennek az óriási megterhelésnek.

Emellett arról sem szabad megfeledkezni, hogy a német táboriposta munkája nem kizárólag a front mögött, biztos távolságban bonyolódott le, hanem a táboripostahivatalok közvetlenül az első vonalat követik és az ellenséges tüzhatalmak is ki vannak téve. Nem egyszer előfordult, hogy a postahivatalok személyzete kénytelen volt munkáját félbeszakítani és fegyverrel szembeállni az ellenséggel úgy, hogy a táboripostának bizony halottai és sebesülte is vannak.

A bolgár tüzharcosok elnökének budapesti látogatása. Jobbról: vitéz gróf Takács-Tolvay József, a magyar tüzharcosok elnöke, Molnóczy tábornok, a bolgár tüzharcosok elnöke, Kertész Elemér ügyv. alelnök, Somogyi Aladár tábornok, Kenessey Gyula alelnök, vitéz Aronffy Mihály alelnök

Szent László-kompozíciót készített a városnak hálából Alföldy János

Szorgalmas munkával és nagy lelkesedéssel készül a fiatal képzőművészeti növendék a jövő feladataira

Nagyvárad, ápr. 16. Két hete múlt, hogy Alföldy János, fiatal nagyváradi festőművész hóna alatt egy vaskos albummal felutazott a fővárosba, hogy ott beiratkozzon a képzőművészeti főiskolára. Legalább is ez volt a bevallott cél: beiratkozni, tanulni, dolgozni tovább. Igaz, akkor még nyíltan semmi esetre sem bevallott cél: meghódítani a közönséget, a kritikusokat, — a világot.

— Mi sikerült ebből, mennyt tudott terveiből megvalósítani?

Erről faggatom most Alföldy Jánost, aki művészeti útjával együtt egy kis hűvösti pihenőre jött haza. Ahogy itt mellettem lépked, ugyanolyan zavart, mint két és fél év előtt, mikor finom és eredeti rajzaival először utazott fel Budapestre. Öltözete sem változott sokat. Csak a hangja kedvetlenebb, niucs már benne anyai hűv és lelkesedés. Pedig az, amiket elmond, kedvező. Megtudom, hogy 60 pályázó közül megnyerte a „Kalev” ifjúsági szervezet rajzdíját.

— Egyetlen rajzot küldtem be pedig mindössze, — mondja kicsit büszkén. — A kis kakas és a török császár volt a címe. Gondoltam, ha jó, — akkor ez is elég. És csakugyan elég is volt ez az egy rajz...

— Ért el egyéb eredményt is? — valátom.

— Nem az eredmény a fontos, — válaszolja, — hanem az, hogy megtanuljak rajzolni. Én magam is meg legyek elégedve azzal, amit rajzoltam. Mert hát, ami a sikert illeti...

„Régi tartozásom szeretném letörleszteni”

Nem vádol, nem panaszkodik, de azért a szavaiól érezhető, hogy nem mindig annak „sikerült”, aki megérdemelte, hogy személyére, munkájára felfigyeljenek.

— Most dolgozik valamin? — igyekszem olyat kérdezni, amiről szívesen beszél.

— Két dolgot is készítek a városnak. Egy Szent László kompozíciót és egy meseillusztrációt a gyermekotthon részére. A városból ugyanis régebben bizonyos segítyt kaptam. Ezekkel a képekkel a „tartozásom” szeretném letörleszteni... De a vágyam még ma is a rajzfilm.

— Készül is talán valami?

— Egy új rajzfilmet tervezek: „A gondolás és a hercegszöny szerelme”. Lohr Ferenc meg is ígérte, hogy ezt a filmet a „Hunnia” díjtalanul megzenésíti.

Látogatás a „műteremben”

Séta közben a fiatal festőművész „műteremhez” érkezünk. Erőszakkal beteszekkel:

— Nézze meg az újabb munkáimat.

A műteremlátogatás többet hoz, mint gondoltam. A Szent László kompozíció miniatűr méretekben kézen áll. Érdekes volna, hogy a város ezt a tervet körfestményként elkészíttesse. Aztán itt van egy jelenet a Csongor és Tündékhől. Amint a bosszorkány elátkozza a kútát. Az öregeség filozófiájának markáns változata az a színes értelmű rajz.

Szemben vele egy fiatal leány portréja. Megdöbbentő ellentét. No és a portré. Ez a műfaj egészen új a fiatal Alföldynél. Eddig inkább meséket rajzolt, legendákat elevenített meg. Szí-

nes ceruzája alól azonban a friss, hamiskás leányarc is olyan tökéletesen, annyira életszerűen került ki, hogy elgondolkoztat: a rajzfilmek bosszorkányos tervezője nem portré-festő-e inkább? Kétségtelen, ha nem is inkább az, de az is. A fiatal leány képe valószággal „fogva tart”.

Fontos a tanulás — nem a gyors siker

— Hát ezek nagyon szép dolgok és biztosan a közönség is szereti. — De megint csak ezt hallom:

— „Magam előtt.” Ez a fontos nem a „siker”. Az a fontos, hogy magunk előtt tudjuk, amit csinálunk, csakugyan jó. S én azt hiszem: így vannak ezzel a többiek is. Elég, ha csak annyit tudunk: a Megyery Barna „Gránátvető”-je talán

a legjobb szobor volt a magyar-német cserekiállításban. Az már mindégy, hogy ez, vagy egy másik kapott „elismerést”.

Ugy látszik, a fiatalok minden „siker” ellenére kevesebb sikert érnek el, mint amennyit joggal követelhetnének, vagy nehezebben ismerik el a hivatalos fórumok eredményeiket, mint ahogyan illő lenne elismerniök. Nehéz ezt így eldönteni, — madártávlatból. Talán ez is, az is hiba, egy azonban örvéndetes. Az, amit a kis Alföldy búcsúzóul mond:

— A végén azért minden sikerülni fog mert váradiak vagyunk és amit megfog a kezünk, nem eresztjük el.

„Váradiak vagyunk” helyett lehetne így is mondani: Fiatalok vagyunk! És annak, aki fiatal, elhisszük, hogy mindent elér, akkor is, ha véletlenül nem nagyváradi.

Horváth Imre.

Étkezés előtt át kell adni az ételmisszerjegyet a kiszolgáló pincérnek

Nagyvárad thj. város polgármestere az alábbi hirdetőményt adta ki:

Értesítem a város közönségét, hogy a vendéglőkben az étel megrendelése alkalmával ételmisszer váltó-jegyeket a kiszolgáló pincérnek adják le, mert csak a jegy leadása után szolgáltatható ki a megrendelt étel. Egyben felhívom az összes vendéglátó iparosokat, hogy ételmisszer váltó-jegy nélkül ételt nem szolgáltatathatók ki. A megrendelés felvételkor kötelesek a vendégektől az étlapon feltüntetett mennyiségű ételmisszer váltó-jegyet elkárni és csak azok leadása után vehetik fel a megrendelést.

Egyben figyelmeztetem az összes vendéglátó iparosokat, korcsmárosokat és kifőzdéseket, hogy akik fenti rendelkezésnek nem tesznek eleget, azoktól a zárolt cikkek kiszolgáltatását megvonom. Továbbba figyelmeztetem a vendéglátó iparosokat, hogy a fennálló, rendeletek értelmében az étlapon kötelesek feltüntetni a jegy nélkül kiszolgáltatható ételeket, valamint azt, mely ételhez hány darab tézsa- és zseirváltójegy adandó le.

Nagyvárad, 1943. április 14-én.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Dr Németh Imre rendőrfogalmazó a kihágási eljárásról és biráskodásról tartott előadást a törvényszéken

(Nagyvárad.) A törvényszéken legutóbb rendszeresített előadások keretében csütörtökön délután rendkívül értékes előadást tartott dr. Németh Imre m. kir. rendőrfogalmazó, a rendőrkapitányság kihágási ügyosztályának büntetőbírája.

Az előadáson, amely zártkörű volt, megjelent a hallgatóság soraiban a váradi igazságszolgáltatás nagyüzámú képviselője, bírák, rendőrtisztek, élükön dr. Horváth György főkapitány-helyettesével, további az ügyvédi és igazságügyi tisztviselői kara.

Az előadó nagy figyelem közepette ismertette a kihágási eljárások célját, mely engedelmességre tanítja a polgárságot, megemlítve a különböző kihágások neveit, példákkal magyarázva a közlekedési, árdrágítási, élelmiszer-jegy és egyéb visszaélések, hamisítások, csalások részleteit. A mindvégig gördülékeny és élvezetes előadásban változó a sajtó fontos szerepét a különböző bün-

nyekkel kapcsolatban, elítélve egyes lapok elhamarkodott, felületese, meg gondolatlan tudósításait, melynek hatása káros következményekkel jár az olvasó közönségre. Megemlítette azt is, hogy egyes bűnözők tanulnak a nyilvános tárgyalások ítéleteiből és ezt alkalmadtán javukra igyekeznek felhasználni.

A példák között rendkívül érdekes eseteket sorolt fel az előadó. Így egy nagyváradi nagyiparos azzal a különös kéréssel fordult a büntető bírósághoz, hogy egyszerűsíték az ő gyakori meghűtetését olyképpen, hogy szabjanak meg részére egyhavi büntetésdíjat, amit majd pontosan fizetni fog. Egy Betfia községhől átjött határátlépő lugkövet csempészett át, azonban a bírósági tárgyaláson azt állította, hogy az erdőben eldobva találta az drut. Miután a bíróság bizonyítékot az ellenkezőjéről nem tudott szerezni, kénytelen volt a vádlottat a büntetés alól felmen-

teni. A felmentés óta minden betfia csempész azt állítja, hogy a zárolt lugkövet az erdőben találta. A példák során érdekesen világította meg az előadó a tollhamisítás módját és a különböző visszaélések szerzőinek módszerét.

Az előadó megállapította azt a sajnálatos tényt is, hogy a társadalom rejtegeti az árdrágítókat, megnehezítve a hatóságok munkáját, csökkentve ezzel a bizonyítás lehetőségét. A vádlottak és tanúk a bíróságok előtt azután azzal védekeznek, hogy a rendőrségen nem jól értékék a vallomást.

A rendőri, a városi és a törvényeséki büntetőbíróságok multévi statisztikájának összehasonlítása után, az egy órán át tartó, tanulságos előadás véget ért.

A megjelent hallgatóság megalapította és melegen ünnepelte kitünő és értékes előadásáért dr. Németh Imrét.

Kibővítik Bályok község legelőjét

Nagyvárad, április 16. A bilharmegyei Bályok község a földreform során nagyobb területet kapott, amelyet egészében legelőnek használt eleinte. A községnek jutott területről azonban 125 holdon erdő volt azelőtt, amit a magyar törvények értelmében fásítani kellett. Ezzel jelentős mértékben csökken a község legelője, úgyhogy állattalományának a megmaradt rész nem elegendő többé. Patkó Elemér dr. országgyűlési képviselő a napokban közbenjárt a község érdekében Bánffy Dániel földművelésügyi miniszternél, aki megígérte, hogy a lehetőséghez képest teljesíti a kérést.

Meghosszabbítják az erdővisszaigénylés határidejét

Nagyvárad, április 16. Ismeretes, hogy a magyar jogszabályok szerint a volt erdőtulajdonosok visszaigényelhetik erdeiket. Erre a földművelésügyi minisztérium 60 napos határidőt tűzött ki. Minthogy azonban az igényléshez szükséges okmányoknak, ugymint telekkönyvi másolatoknak kiesajátítási rákok fordításainak és egyéb iratoknak a beszerzésére ez a 60 nap kevésnek mutatkozik. Patkó Elemér dr. képviselő az érdekeltek kérésére közbenjárt Bánffy Dániel földművelésügyi miniszternél, hosszabbítsa meg ezt a határidőt. A miniszter megígérte, hogy megbeszéli ezt az ügyet a minisztérium illetékes tényszóival és az előterjesztés figyelembvételével fog dönten.

Április 30-ig kell bejelenteni a földbirtokrendezéssel kapcsolatos ingatlanok adatait

A NTI jelenti: A kormány szabályozta a visszacsatolt területeken végrehajtott földbirtokrendezéssel kapcsolatos kérdéseket, az erdőgazdasági ingatlanok tekintetében pedig a földművelésügyi minisztérium rendelete szabályozta a végrehajtással kapcsolatos eljárást. A rendelet szerint az érdekelteknek április 30-ig be kell jelenteni az ingatlanhoz vonatkozó adataikat.

„Egyetlen hazugság és rémhír sem bizonyult eddig valónak”

Kállay Miklós miniszterelnök nagy beszédet mondott a 75-éves mérnökegylet közgyűlésén

A Magyar Országos Tudósító jelenteti: A Magyar Mérnöki és Építő-egylet két napos közgyűlésén Bíró Zoltán felsőházi tag elnök megemlékezett a Mérnök Egylet 75 éves jubileumáról, majd azt a munkát vizsgálta, amelyet a magyar mérnökség végzett az utóbbi évek árvízveszedelmei idején, a visszatért területeken a gazdátlanul és sok helyen összemomlóban maradt gyárak helyreállításával, a hidak és utak kijavításával. Azután jelentést tettek az egylet díjainak kiadásáról, majd Kállay Miklós miniszterelnök mondott beszédet.

A miniszterelnök egyebek között kijelentette, hogy az Öntözési Hivataltól eső idejét mérnökök között töltötte és őszintén mondhatja, hogy az az idő, életének telén legszöbb és esztendeje volt. Mérnök munkatársaimban — mondotta — olyan férfiakat ismertem meg, akiket más mint a munka ügyeslővén nem érdekelt. Többször mondottam is, hogy sohasem kívánok magamban más munkatársakat, mint mérnököket, mert a jó mérnök nem ismer csüggedést, a munkáját elsősorban a szakzszerűség, a célszerűség, az ügyetlenség és annak előbbrevitele dominálja. Ha a nemzeti élet egész területén a mérnöki szellem nyilvánulna meg, talán nem lenne annyi pletyka, annyi szószártyárkodás, annyi kóhört, légbőlkapott hamis hír, rosszindulatú kitalálás, mint amennyivel ma az országban, elsősorban itt a fővárosban találkozunk. A mérnököknek memóriájuk is van, ők tudják, hogy a hazugságok és a rémhírek közül mindezekig egy sem bizonyult valónak, nem adnak tehát többé hitelt a vádnak, amely tegnap, vagy tegnapelőtt is valótlanak bizonyult. Ilyen emberekre van szükségünk ebben a háboruban. A rombolás orgiájában jobban, mint valaha szükség van és szükség lesz a mérnökre, az építőmunkásokra, a munkára koncentráltsággal.

Idézve az elnök szavait, aki a multról beszélt, azt mondotta: „Nekem, mint politikusnak a jövőről is

kell szólnom, mégpedig a legnagyobb realitás hangján. Ez a realitás semmi egyéb, mint minden erő összefogása, amely ebben az országban rendelkezésünkre áll. A reális erő a mérnöki képességeké, a mérnöki tudományé, a dolgozniakarásé, mindazoké, akiknek életpályája csököl kitűzését követeli. A nemzetnek pedig semmit sem szabad megtűrni, ami e munkát megakadályozhatná. Sem jóakaratu bolondok, sem rosszakaratu silányok nem állhatnak szemben azokkal a munkával, melyet a mérnök, az orvos, a hivatalnok, a tanult ember, a munkás, szóval minden hiva-

tást teljesítő életcélnak tekint. Nem lehet szava ennek az országban annak, aki nem a hivatástvállaló kezében akarja látni az ország sorsát, akik nem az ő munkájukkal, hanem hőbortokkal, fantazmagóriákkal, elképzelésekkel és tévelygésekkel akarják felépíteni az országot. A magyar mérnök erejét, amely olyan nagy a maga feladatának teljesítésében, kérem az ország, kérem a mindennapi élet számára is.”

A miniszterelnök felezőalását többször szakította félbe a taps és a helyeslés.

Kommunista merénylő agyonlőtte a bolgár parlament külügyi bizottságának elnökét

Szofia. (MTI.) Janev Sotir bolgár országgyűlési képviselőt, a parlament külügyi bizottságának elnökét csütörtök reggel ismeretlen tettesek meggyilkolták. Janev ép irodájába akart belépni, amikor két személy revolvérből több lövést adott le. Janev azonnal meghalt. A tetteseknek sikerült elmenekülni. A déli órákban kiadott hivatalos jelentés beszámol arról, hogy a nyomozás azonnal és erélyesen megindult. Janev egyike volt Bulgária legismertebb politikai és közírói egyéniségeinek. 1891-ben született. A háboru kitörése óta a leghatározottabban a tengely hívőnek

mutakozott. A meggyilkolással kapcsolatban érdekes körülmény, hogy szerda este még nagyobb politikai gyűlésen vett részt. Rajta kívül Szvotkov Bogumil, a Brasik nevű hazafias mozgalom egyik vezetője és a szófiai alpolgármester tartott a fővárosban beszédet. Mind a három személy a kormány külpolitikáját akarta népszerűsíteni. Kifejtették, hogy Anglia és Amerika mindig ellene volt a nagy Bulgáriának és a Szovjet is nagy veszélyt jelent az ország számára. Bulgária együtt halad a tengelyhatalmakkal a végső győzelem és az új Európa felé.

Hatalmas változások küszöbén állunk a világ gumiellátásában Szintetikus gumi a tengerentúli gazdálkodásban

A Magyar Közgazdaság írja: A világ nyersgumi lelőhelyei felett az uralmát a háborus események során Japán szerezte meg. Ezzel az egész nemzetközi gumi-gazdálkodás új irányba fordult el. Az Egyesült Államokban le-

kénytelenek a szintetikus gumigyártás útjára lépni, míg Európa ezen a téren már jónéhány évvel előbb megette az első komoly lépéseket. Ugyanakkor Ázsiában a japán fennhatóság alatt élő gazdasági területek a nyersgumibőség levezetéséről kellett gondoskodni. Minthogy Japannak olajra van szüksége, megindították az olajnak, illetve benzinnel előállítását nyersgumiból. A tengerentúli és az európai gazdálkodásban pedig, minthogy az eddigi nyersgumi-területektől el vannak zárva, kölajból állítják elő a különböző gumifajtákat.

Az amerikai közgazdasági élet vezető tényezői csak nehezen és vonakodva határozták el magukat a szintetikus gumigyártásának nagyobbarányu bevezetésére. Amíg a legfőjtogatóbb szükség nem kényszerítette rá az amerikai tőkét, azon az állásponton voltak, hogy a háboru tartamára kár volna felesleges befektetéseket létesíteni, amelyeknek kihasználása lehetetlenné válik, amint a háboru véget ér és a nyersgumihoz közvetlenül hozzá lehet férni.

Délamerikában és Középamerikában nyeket létesítettek, ugyancsak az Egyesült Államok költségén és újabb két-három esztendő múlva ezek az ültetvények már termelőképesek lesznek. Ek-

kor tehát az olcsó természetes gumi máról-holnapra értéktelenné tehetj a szintetikus gumi gyártására felszerelt összes tengerentúli gyártelepeket. Ennek ellenére a mostani súlyos helyzetben főleg az olajvállalatok, elsősorban a Standard Oil bevonásával mégis jelentős kapacitású szintetikus gumigyártásra rendezkedtek be Amerikában is. Pillanatnyilag az is siettetj az amerikai mógumigyártás kifejezését, hogy a természetes gumi hiánya következtében annak reális ára lényegesen emelkedett, viszont a szintetikus gumi tömeggyártására berendezett vállalatok már átlagosan ennél olcsóbb termékeket produkálnak.

A mógumigyártás jövőjét az amerikai gazdasági élet vezető tényezői nem egyértelműen ítélik meg. Azokkal szemben, akik a mostani befektetések gyors elértéktelenedésétől félnek, mások arra mutatnak rá, hogy az USA önállóság érdekében a háboru utáni gazdálkodásban is sor kerülhet a szintetikus gumigyártás fenntartására, megfelelő állami szubvenciók segítségével.

Jelentősen felemelték a selyemgubó árát

Könnyszerrrel el lehet érni havi 200 pengős kerestet a tenyésztéssel

A kormány a selyemtenyésztéssel foglalkozó lakosság érdekeit legmesszebbmenően méltányolva, ismét jelentősen felemelte a selyemgubó beváltási árát. A folyó évben a következő gubóbeváltási árakat fizetik: I. osztályu kilogrammjá (a tavalyi 3.50 P helyett) 5 P, II. osztályu kilogrammjá (a tavalyi 1.20 P helyett) 2.50 P, III. osztályu (hulladék) kilogrammjá 0.30 P.

Az ország nyersanyagallal való ellátása érdekében a kormány külön jutalomban kívánja részesíteni azokat a tenyésztőket, akik több munkával és nagyobb buzgalommal több selyemgubót termelnek, ezért minden egyes olyan tenyésztőnek, aki 20 kilogrammon felül szolgáltatt be I. osztályu selyemgubót, a 20 kg-on felül beváltott I. osztályu selyemgubó minden kilogrammjáért 7 pengő beváltási ár fizetését rendelte el.

Ilyen magas gubóár Magyarországon még soha nem volt. Az egy hónapig tartó tenyésztési időszak alatt, mellékfoglalkozásként, a gyermekek szabadidejének felhasználásával, a legkisebb hernyóadagból is könnyen el lehet érni a beváltási árak mellett 200 pengő körüli kerestet. Nagyobb létezámu család 2—3 ember munkakerejének néhányhetes igénybevitelével könnyen megkereshet a tenyésztéssel 800—1000 pengőt is. A selyemhernyót ingyen kapják és az etetéshez szükséges eperfalombot a közutakon, köztereken és utcákon ingyen ezedhetik. A tenyésztésre vállalkozók mielőbb jelentkezzenek a községi selyemtenyésztési felügyelőnél (petekikellőtőnél), akinek nevét és lakcímét az előjáróságok megmondják. Akik még nem tenyésztettek, a kikeltől részletes tájékoztatást és kioktatást kapnak.

Keresztény magyar
keresztény
magyarnál vásárol

Újabb husz ikerházat épített a városi Közjóléti Szövetkezet a Horthy István-telepen

50 hold területtel új városrész épül ki a telepen

Nagyvárad, április 16. A városi Közjóléti Szövetkezet ezévi munkatervében újabb husz ikerháznak a Horthy István-telepen való felépítése szerepel. Tudvalevőleg a város megvásárolta a telephez csatlakozó területeket, több mint 50 holdat, ahol a lehetőségek szerint tovább fogja fejleszteni a telepet. Egész új városrész fog itt kialakulni, iskolával, óvodával, napközi otthonnal, ülétekkel és más közművelődési gazdasági és népjóléti intézményekkel. A rendkívüli állapotok miatt bekövetkezett anyaghiány azonban kétségtelenül teszi, hogy a Közjóléti Szövet-

kezet az idei évadban meg tudja valósítani terveit, noha a Nép és Családvédelmi Alaphól rendelkezésre állanak a nagyarányu építkezésekhez szükséges összegek. A terv szerint a jelenlegi teleptől délre és északra folytatólag fognak újabb családi házakat építeni, részint az eddigi kerter, részint utcasor-szerű megoldással a napokban írják ki a munkavállalási pályázatokat. Hogy a tervezett husz ikerház közül hány fog elkészülni, azt az anyagbeszerési lehetőségek döntik el, amelyre vonatkozólag ma már megközelítő számításokkal se lehet élni.

Szabó János képviselő a kisiparosok és munkások ügyében folytatott tárgyalásokat Budapesten

Nagyvárad, április 16. Szabó János képviselő, akit a képviselőház a közlekedési és kereskedelmi bizottságba választottak be, aki tegnap érkezett haza Budapestről, hosszas megbeszéléseket folytatott Kádás Károly iparügyi államtitkárral és a kisiparosok és a munkásság érdekeinek védelmében több nagyjelentőségű kérdést, így a munkásság béremelésének ügyét beszélt meg vele. Értesülésünk szerint várható, hogy a munkásság béremeléséről szóló miniszeri rendelet a közel jövőben megjelenik.

Szabó János mint a nagybányai kerület képviselője két interpellációt jegyzett be, az egyiket a bányanyugdíjbevételek, a másikat Nagybánya város fejlesztésének ügyében. Mindkét interpelláció elmulasztására a legközelebbi ülészen kerül sor.

Szabó János egyébként május elején utazik ismét Nagyváradra, hogy az ottani ipari és bányászati munkáviszonyait megvizsgálja.

Szigorúan ellenőrzik a malmokat

A Magyar Közgazdaság-irányítás Számos vidéki lapban jelenték meg beszámolókat arról, hogy az ottani malmokat felülvizsgálták a közellátási hatóságok és megállapított szabálytalanságok alapján hosszabb-rövidebb időre bezárták a malmokat azon az eljárás felül, amelyet a visszaélések kapcsán indítottak. Ezt a revíziót most országsszerte igen széles keretben folytatják és olyan utasítást kaptak az eljáró közegek, hogy ha a tulajdonos a lezárt malmot önhatalmúlag felnyitná, az üzemek végleges bezárását is elrendelhetik.

A malmok érdekképviselete néhány hónappal ezelőtt figyelmeztette tagjait az őrleési rendelkezések szigorú betartására, ugyanakkor közhírré tette azt is, hogy „a fekete őrleést” vagy zúgkereskedelmet folytató malmokat semmiféle jogvédelemben, támogatásban nem részesíti. Megállapítható, hogy ez a figyelmeztetés igen hatékonyan bizonyult és különben is a sokezer malom közül aránylag igen kevés ellen kellett eljárni törvénybe ütköző cselekmények miatt.

Hétfőn kezdődik meg városunkban a ronggyűjtés

Nagyvárad, április 19-én, hétfőn indulnak szerte a nagyvárad-i leventék, hogy összegyűjtsék a háztartásokban fellelhető rongyhulladékokat. A leventék bejárják a város összes utcáit ezen a napon és összeszedik a felajánlott hulladékokat.

Ezton fordulnak a leventék a város lakosságához, szedjék össze és adják át a gyűjtőknek az amugy is felesleges rongyhulladékokat, mert a hazai textilgyártás nyersanyagának egyrészt ez a hulladékrony képviseli. Nagy fontosságú tehát, hogy minél több ilyen hulladékkal álljunk a magyar textilipar rendelkezésére, mert nyersanyagot külföldről nem tudunk elegendő mennyiségben kapni.

Megindult a gyűjtés a várad-őssi liseuxi kis Szent Teréz plébániái templom kifestésére

Mihály Gyula festőművész végzi a festés munkálatait

Nagyvárad, április 16. Mint már megírtuk, dr. Tombory Béla plébános mozgalmat indított a helybeli kis Szt. Teréz plébániatemplom művészi kifestési költségeire. A felhívások már szétmentek és mint halljuk, a város keresztény társadalmára nagy megértéssel fogadta a templom belsejét ábrázoló fényképpel és csekkkel felszerelt kérést.

A felhívást mi is teljes egészében leközöljük azzal, hogy amennyiben valaki nem kapta volna kézhez, így vegyen róla tudomást. Adományokat a nemes célra mi is készséggel átveszünk és továbbítunk annál is inkább, miután azok teljes egészében lapunk hasábjain nyugtáztatnak. A felhívás szövege a következő:

Testvérünk az Ur Krisztusban!
Liseuxi kis Szent Teréz tiszteletére, az ő csodálatos közbenjárása folytán 1934. évben kéttornyos, szép plébániatemplom épült az akkori nehéz idők közepette is, bámulatos rövid idő alatt tiszteelőinek adakozásából Nagyváradon. Bájos egyéniségének varázsa alól nem tudja magát kivonni az, aki egyszer olvasta az ő egyszerű, de a csodálatos áldozatok, apró önmegtartózkodások és ezinte az emberi érzelmeket felülmúló istenszeretet mozaikjából összetevődő élettörténetét.

„Halálom után rózsaszőrt hullatok a földre” ígerte szerzetes testvéreinek s azokon keresztül az egész világ katolikusainak. És ezt a „rózsaszőrt” érezte és érzi mindenki, aki csak imáival hozzáfordult, amióta a Liseuxban életmetett.

Ujabb három mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam indul Erdélyben

Április 25-ig lehet jelentkezni a tanfolyamokra

Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület, a m. kir. földművelésügyi miniszterum — annak erdélyi kirendeltsége, a kolozsvári, m. kir. Mezőgazdasági Főiskola, a kolozsvári és marosvásárhelyi Ipari Középiskola, és a szatmárnémeti áll. felsőipariskola közreműködésével mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Szatmárnémetiben. A tanfolyam célja, hogy a résztvevők elméleti és gyakorlati kiképzést nyerjenek a mezőgazdaságban használt traktor, ceplőgép és vetőmagtisztító gépek szerkezetéről és kezeléséről. A tanfolyam végeztével a sikeresen vizsgázott hallgatók bizonyítványt kapnak, amely a 22.933-939 I. M. számú rendelet értelmében a bércepléshez szükséges igazolvány megszerzésére is jogosít.

Mindhárom tanfolyam 1943. május 3-án reggel 8 órakor kezdődik: Kolozsváron a m. kir. Gazdasági Akadémia táborszékhelyi mintagazdaságában, Marosvásárhelyen az áll. Ipari Középiskolában és Szatmárnémetiben az áll. Felsőipariskolában.

A tanfolyam időtartama három hét, egész napi (délután 2-12 és délután 2-6-ig tartó) oktatással.

Minden 18. életévét betöltött keresztény egyén beiratkozhat a tanfolyamra. A jelentkezéseket levélben kérjük küldeni. A kolozsvári tanfolyamra EMGE központ, Kolozsvár, Mátyás-utca 22. szám; a marosvásárhelyi tanfolyamra:

szent sírjánál a csodálatos imameghallgatások elkezdődtek.

Április hó 29-én van 20 éve, hogy Szentünket boldoggá avatták s ennek az évfordulónak akarunk emléket örökíteni akkor, amidőn a nehéz román időkben épült és felbomlott templomát szeretnénk olyan bájossá, széppé és meleggé tenni, amilyen az ő egyéniségéhez méltó! Vonzóvá, hogy a mai idők nehézségeivel küzdő tisztelői még nagyobb számmal és örömmel zárandokoljanak Hozzá s hogy egyéni életükben is minél többen érezhessék az ő kegyelmi rózsaszőjét!

Mihály Gyula Budapestről idezármazott tanár és festőművész, valamint művész gárdája vállalták magukra azt a feladatot, hogy templomunkban méltó és művészi keretet alakítsanak a rózsát hullató Szentnek!

Bizalommal fordulunk kis Szent Teréz tisztelőihez, hogy kegyes adományokkal tegyék lehetővé az ő kis kegytemplomának kifestését.

Híszük, hogy értékelni fogja a mai súlyos idők áldozatait s viszonzni fogja minden Adakozónak a célra adott nemes adományát.

Amikor ismételten bizalommal fordulunk városunk katolikus Társadalmához, kérjük a nb. kívül Cimzettet, hogy adományát a mellékelt csekklap felhasználásával a Latin Szert, Püspöki Iroda címére, Nagyvárad, küldeni kegyeskedjék.

Szentünk közös tiszteletében:
Plébániahivatal.

Nagyheti elmélkedések és istentiszteletek a premontrei templomban

Nagyvárad, április 16. A premontrei templomban virágvasárnapjától nagypéntekig, április 18-tól április 23-ig mindennap nagyheti szentbeszéd és elmélkedések lesznek a következő sorrendben: Április 18-án este 6 órakor bevezető szentbeszéd és szentkeresztüti ajtatosság után, Április 19-április 23-ig mindennap reggel elmélkedés a gimnázium dísztermében a fél 7 óráig szentmise után, egynegyed 8 órakor, Április 19, 20, 21 napokon este 7 órakor szentbeszéd a templomban, Április 23-án, nagypénteken délután 2-3 óráig elmélkedés Krisztus Urunk hét szaváról; este 6 órakor keresztüti ajtatosság után szentbeszéd. Mindennap reggel az elmélkedések után szentmise, nagycsütörtökön, nagypénteken és nagyszombaton nagyheti istentisztelet. A feltámadás nagyszombaton délután fél 5 órakor lesz. A szentbeszédet s elmélkedéseket Szilágyi M. Dózsa premontrei perjel és a Szent Norbert III. rendjének igazgatója tartja.

Nagyvárad thj. városi Közlölet Szövetkezet

1027-1943.

Versenytergályalási hirdetmény

Nagyvárad thj. Városi Közlölet Szövetkezet a Bhari- és Püspöki-ut közötti városi területen építendő előreláthatólag 20 darab ikerház (40 lakás) munkálataira nyilvános versenytergályalást hirdet. A Szövetkezet az építendő ikerházak számát csökkentheti.

A munkálatok költségei szabályszerűen biztosítva vannak. Ajánlat teendő a kiadott úrlapokon egyrészt anyag és munkabérré, másrészt csak munkabérekre. Ajánlattevő csak az összes munkanemekre tehetnek ajánlatot kivéve az asztalos és villanyezelő munkát, melyekre külön ajánlat is adható.

Asztalos és villanyezelő munkálatokra összes anyag és munkabérek. Ajánlatot csak a kiadott hivatalos nyomtatványon lehet benyújtani. Költségvetési úrlapok a Szövetkezet gróf Teleki Pál-utca 3. szám alatti irodájában szerezhetők be. Ugyanitt tekinthetők meg az építési tervek is.

A többi ívből álló ajánlatot esetleges mellékleteivel együtt zsinórral egybe kell fűzni, a zsinór végét az ajánlat hátulján cégcímet tartalmazó pecsétrel kell ellátni.

Az aláírt tanuzott ajánlatokat sértetlen borítékban elhelyezve, pecséttel lezárva Nagyvárad Thj. Városi Közlölet Szövetkezetének gróf Telki Pál-utca 3. szám alatt 1943. április hó 30. napján délelőtt 9 óráig személyesen vagy posta útján kell benyújtani. Az ajánlatok felbontása ugyanezen napon délelőtt 12 órakor ugyanott történik. Amikor is a magukat igazolt ajánlattevők, vagy ezek meghatalmazásával ellátott képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlat borítékját a következő felirattal kell ellátni: „Ajánlat a Nagyvárad Thj. Városi Közlölet Szövetkezet által építendő munkás lakóházak munkáira”.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntés megtörténteig kötelezettségben maradnak. A Szövetkezet az ajánlatok között árákra való tekintet nélkül szabadon választhat, a munkát megosztva épületenként is kiadhatja.

Nagyvárad, 1943. április hó 12.

Dr Soós István s. k., polgármester szövetkezeti elnök.

Szolgáltatós gyógyszerárak:

III. CSOPORT:

MADONNA gyógyszerár, Sztaroveszky-u. 20. (Dr Medvigy F. bérlő Feder Vilmos) 33-67

KIGYÓ gyógyszerár, Bémer-tér 1 (Reisz L.) 15-68.

II. RAKÓCZI F., Szacsavay-u. 28. (Csanda E.) 17-47.

OROSZLAN gyógyszerár, Mussolintér 14. (Mihályi L.) 32-91.

A gyógyszerárak éjjeli szolgálatát szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40.
 félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nemadunk vissza.

Glattfelder érsek bucsuja a kalocsai főegyházmegyétől. Glattfelder Gyula érsek, püspök, Horváth Győző püspökhöz a kalocsai érseki főegyházmegye káptalani helynökéhez megleghangu levelet intézett abból az alkalomból, hogy az Apostoli Szentiszék a kalocsai érseki méltóság alól felmentette. Az érsek, püspök levelét így fejezi be: „A jogfolytonosság az Egyház intézményeiben megszokásból nélkülöl el s nincsen embe- rekhez köve. Az emberek változhatnak, de az Egyház és az ő intézményei megmaradnak. S ezért lesz szabad remélnem, hogy Nagyméltóságodnak és a kalocsai főegyházmegye papjainak és híveinek egy könyörgő fohászát elkísér majd engem a régi munkatérre, régi viszonyok közé, régi munkaközvetítéssel, új reményekkel. A magam részéről pedig ígérem, hogy azentul sem fogok megszűnni a kalocsai főegyházmegye papjaira és híveire áldást és boldogságot esdeni, hogy az Ur Jézus Szent Szívéből áradjon Mindnyájunkra a kegyelem sok kincse”.

Madarasi püspök temette el a Jézus-társaság elhunyt tartományfőnökét. A kassai kórházban hirtelen elhunyt P. Napholcz Pál jézustársasági tartományfőnököt a Jézus-társaság kassai kápolnájában ravatalozták fel, ahol az elhunyt tartományfőnök lelkiúdvéért április 16-án, pénteken reggel 9 órakor Madarasz István kassai püspök ünnepélyes requiemet mutatott be, majd utána 6 végezte a bejelentési szertartást. Ennek megtörténte után a kápolnából elindult a holttestet kísérő gyászmenet a kassai Rozália temetőbe, ahol újból beszéltetés után a P. Napholcz Pál S. J. földi maradványait örök nyugalomra helyezték.

HATMILLIÓ NŐ DOLGOZIK AZ AMERIKAI HADIIPARBAN. Stockholm. A legutóbbi washingtoni jelentések szerint idén négy és fél millió nő fog munkát találni a hadiiparban. Minthogy tavaly már másfélmillió nő foglalkoztatott, ezzel az északamerikai hadiiparban dolgozó nők száma összesen 6 millióra emelkedik. (TFK.)

Virágvasárnap szertartások a Székesegyházban. Nagyvárad, április 16. Virágvasárnap, a barkaszentelés szertartása fél 10 órakor kezdődik a Székesegyházban. Az ünnepi szentmise alatt a szeminárium növendékei énekelik a Passiót. A nagyheti ünnepi szertartások rendjére még visszatérünk.

UJ DÜRER- ÉS GIOTTO-KÉPEK KERÜLTEK ELŐ. Berlinből jelentik: Hampke iemert német restaurátor az egyik javításra kapott képhez Dürer Albert ifjúkori művét fedezte fel. A tizenöt éves művész festményén apja, az aranyműves Dürer látható. A képet eddig a sziléziai Rheinstein bei Asmannshausen várkastélyban őrizték. Olaszországból érkező hír szerint a firenzei Santa Croce muzeumban megtalálták Giotto egyik elveszettnek hitt festményét. A Madonnát és négy szentet ábrázoló kép Firenze egyik temploma részére készült, ahol a főoltárt díszítette volna. (TFK.)

KORONA Filmszínház

GÜL-BABA

Szombattól:

Pénteken utoljára MUZSIKUS LELKEK

Bűbájos mese a régi török Budáról
 Szeleczky Zita legnagyobb sikertű filmje.

Nagy nevető műsor

Stan-Pan és társai a CASINOBAN

Halálozás. Lőrincz András építő-vállalkozó életének 73-ik évében rövid szenvedés után meghalt. — Temetése szombaton, 17-én délután fél 3 órakor lesz a Rullkovszky temető Steinberger kápolnából.

MÉG MINDIG SOK A MUNKANÉLKÜLI ANGLIÁBAN. Lizeabon. Nagy-britanniában január közepén összesen 93.708 munkanélkülit számláltak össze. A munkaközvetítő hivatalokban nyilvántartott foglalkozás nélküli férfi munkakerők száma 1943 január 18-án 58.334 volt, vagyis 5128-cal több, mint az előző hónapban. A nyilvántartott foglalkozás nélküli női munkakerők száma viszont 28.737-ről 35.374-re emelkedett.

Magyarokat hurcoltak el a horvátországi partizánok. Ujvidékről jelentik: (MTI) Ujvidékre híre érkezett, hogy a Sziszek melletti járásban partizánok elhurcolták a magyar falvak lakosságát, házaikat kirabolták és felgyújtották. — Eddig 132 embert sikerült kiszabadítani. Tovább folytatják a kutatást, mert olyan értesülések vannak, hogy még mindig vannak magyarok a partizánok fogságában.

Felhívás a Székely Hadosztály volt katonáihoz. A MTI jelenti: A Székely Hadosztály Egyesület országos széke felhívja az 1918-ban és 1919-ben a székely hadosztály bármely alakulatánál szolgált bajtársakat és az elhunyt bajtársak hozzátartozóit, hogy a hadosztály történelmét ismertető Kolozsvárott megjelenő könyv részére az akkori időkből származó, vagy jelenlegi fényképeket Budapestre Rákóczi-ut 15. II. em. 10. szám alá küldjék be. A fényképet díjmentesen közlik. A fénykép hátsó oldalára a név, a volt beosztás és a jelenlegi pontos cím randó rá.

NEGY SZOBABUTOR EGYETLEN LADÁBAN. Az amerikai butoriparban jelenleg gyökeres átalítást rendeznek. A már békeidőben is meglehetősen csúnyán sikerült átlagbutorokat még jobban leegyszerűsítik és egységesítik. A butort általában nyersen fogják ezentúl leszállítani, befestésükről és lakkozásukról magának a vásárlónak kell majd gondoskodni, ha egyáltalán festékhez juthat. A legújabb elgondolás szerint összerakható butorokat készítenek. Ezeket úgy szét lehet szedni, hogy egy négyszobás lakás összes butora elfér egyetlen ládában! (TFK.)

Április 20-án lesz 54 éves a német nép Vezére, Berlinből jelentik: (MTI) A Führer április 20-án tölt be 54. születésnapját.

Üregemberek betegségeinél, kiváltképp ha azok renyhe bélműködéssel, rossz gyomoremésztéssel és megzavart anyagcseréforralommal állanak összefüggésben, reggelenként egy-egy pohár természetes „Feranc József” keserűvíz sokszor igazi jótétemény. Kérdezze meg orvosát!

Agyonlőtték a belga ujságíróegyesület elnökét. Brüsszelből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Colijn Pált, a belga ujságíró egyesület elnökét ezérda este merénylők agyonlőtték. A kíséretében lévő alkalmazottját is megölték. Colijn sérüléseibe csütörtök hajnalban halt bele. A nyomozás megállapította, hogy a merényletet egy terror-társaság készítette elő, amelynek egyik tagját elfogták.

Felhívás a cipésziparosokhoz! Meghívjuk a cipésziparosokat folyó hó 18-án azaz vasárnap délelőtt 11 órakor, az ipartestület székházában tartandó szokmai értekezletre, amelyen ismertetni fogjuk a Közellátásügyi minisztérium rendelkezését a javítási munkákról és a mértékután készülő lábbelik szabályozásáról. Egyben megtárgyaljuk az új záróra rendelkezést és közöljük a hulladékok szétosztásának időpontját. Vezetőség.

6700 olaszországi család példás megtartása. Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A Fasiszta-párt rendeleti közlönye jelenti, hogy 4 észak-olaszországi tartomány 6700 családja jelentkezett, hogy díjtalanul vállalja a bombázott és emiatt kiürített olasz városokból való gyermekek befogadását.

Pártoljuk a keresztény kereskedelmet

Magyar Passiót közvetít Virágvasárnap a rádió. Igen érdekes rádióközvetítést fogunk hallani Virágvasárnap, amikor délelőtt 11 órakor a budapesti VI. ker. Szent Cealád plébániatemplomból a barkaszentelési szertartást és utána csendes szentmise keretében a magyarul énekelte passiót fogja közvetíteni a rádió. A barkaszentelési szertartás gregorian-énekeit a Szent Gergely-kórus fiúkórusa, a csendesmise alatt a népekeket az egész templom hívői, a magyarul énekelte passiót pedig a Szent Gergely-kórus vegyeskara fogja énekelni Faludji Béla karnagy vezetésével.

IDÉN IS MEGTARTJÁK A SVÉD BIRODALMI VÁSÁRT. Stockholm. Az idei svéd birodalmi vásárt 1943 május 29-én uyitják meg Göteborgban. A június 6-ig tartó vásáron megint főként ipari készítményeket mutatnak be. Külön részben lesz látható a világítás művészetének, valamint a családi házak és vikendházak kiállításai. (TFK.)

Fabinyi Tihamér a Tébo elnöke. A MOT jelenti: A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete csütörtöki közgyűlésén Fabinyi Tihamért választotta elnökévé.

TENGERI MOSZAT MINT ÉLELMISZER? Oslo. A tengeri moszattól már évek óta készítenek talkarmányt és ragszatóanyagot. Most Emil Öy, a stavangeri konzervipari laboratórium vegyész-mérnöke azt ajánlja, hogy a tengeri moszattal élelmiszerek is fel lehetne használni. A mérnök eredményesen bevált japán tapasztalatokra hivatkozik. A tengeri moszattal állítólag sok betegségre is gyógyító hatása van. A hosszú tengerparttal rendelkező Norvégiának tehát meg kell ragadni az alkalmat — mondja Emil Öy, — hogy a mostandig alig kihasznált rengeteg tengeri moszattal a közellátás szempontjából értékesítse.

A Vojnár és Diószeghy család öröme. Diószeghyné sz. Vojnár Terike egy édes leánygyermeknek adott életet. Ugy a gyermek, mint az anyja a legjobb egészségnek örvend. Sok kedves ismerős kereste fel Diószeghy tanárokat és a Vojnár családot jó kívánságaikkal.

Hat zsák liszt helyett hetet raktak a szekérre a „hivatalos személyek” Elítélte a törvényszék a tulbuzgó társaságot

Nagyvárad, április 16. Antal János váradalpari községi bíró és Pelle Karácsony esküdt — tehát hivatalos személyek — 1941 nyarán Negrucz Tivadár kíséretében Váradra jöttek, hogy a „Hangyából” hat zsák lisztet vigyenek a községben történő szétosztás céljából. A Hangyánál megbiztak bennük, mint hivatalos személyekben s rájukbizták, hogy a lisztet a szekérre felrakják. — Hogy történt, hogy nem — legalább is a korábbi tárgyalásokon a vádlottak „nem tudtak” erre feleletet adni — a szekérre hat zsák helyett hét zsák liszt került, Antal, Pelle és Negrucz pedig egy szép napon a vádlottak padján találkoztak. Nem érdektelen az sem, hogy a feljelentést önmaguk tették meg, még pedig mindjárt Alparra ér-

kezésük után, olyanformán, hogy Negrucz titokban följelentette a bírót és az esküdtet, azok pedig őt. A ma délelőtt megtartott törvényszéki tárgyaláson azonban végre megemberelték magukat a vádlottak és bevallották, hogy nagyon nehéz volt a lisztellátás és úgy akartak a helyzeten segíteni, hogy hat zsák helyett hetet raktak fel a szekérre. A bíróság mindhárom vádlottat 2 hónapi fogházra mint főbüntetésre, ezenkívül Antal János bírót 600 pengő, Pelle Karácsony esküdtet 300, Negrucz Tivadart 200 pengő pénzbüntetésre mint mellékbüntetésre ítélte. Az elítéltek enyhítéséért, a kir. ügyész súlyosbításért fellebbezett.

Film-Színház-Művészet

22 millió szükséges a készülő magyar filmek gyártásához
Egyelőre nem alapítanak külön filmbankot

Budapestről jelentik: A közeli hetekben történnek meg a filmiparban a jövő évi gyártási engedélyek megállapításának munkálatai. Az Országos Nemzeti Filmbizottság és az érdekelt vállalatok tanácskozásai már kezdetüket vették és míg tavaly csak május közepén történt döntés ebben a kérdésben, addig most remélni lehet, hogy már néhány nap múlva meg lesznek a kijelölések és így megkezdődhet az 1943-44-es filmgyártási időnynek technikai és finansziális előkészítése. Változatlanul az a helyzet, hogy csak három filmgyári telep áll a gyártás rendelkezésére és ezek közül is az egyik, a volt hűvösvölgyi Stár-filmgyár telepe, aránylag kisebb befektetőképességű és így csak kevésbé igényes játékfilmek előállítására alkalmas. Azok a reménységek, amelyek a kolozsvári új filmgyári studio berendezéséhez fűződtek, a háborús nehézségek következtében nem válhattak valóra és így ennek a magyar filmipar jövődjére szempontjából fontos beruházásnak a keresztülvitelére csak a háború után kerülhet sor.

A jelentkezők még nem zártak le, de az eddigiek szerint mintegy 160-170 új film gyártására kérnek a különböző vállalatok engedélyt és kijelölést. Az Országos Nemzeti Filmbizottságnak előszörban az egyes vállalatok eddigi eredményei alapján, valamint a vállalkozás mögött meghúzódó művészi és finanszi-

RÁDIÓ

SZOMBAT, APRILIS 17.
Budapest I.

- 5.00 Úzen az otthon. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene
- 10.15 A rádiózenekar műsorából.
- 11.15 Ifjúsági énekek.
- 11.40 A Közellátásügyi Minisztérium rádióelőadása.
- 12.10 Az 1. honvédegyezred zenekara
- 13.30 Honvédeink üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Illiczky László szalonzenekara.
- 15.00 Operettársulatok.
- 15.30 Kordás Ferenc előadása.
- 15.50 Budai Mandolinzenekar.
- 17.00 Vidám zenés hétvége.
- 18.00 Harsányi Zsolt csevegése.
- 19.00 Stefániai Imre képzőművész átírtai
- 19.20 Hangképek innen-onnan.
- 19.50 Vidám hanglegénygyűlés.
- 20.50 Cselényi József csevegése.
- 21.00 A német híradalmi rádió műsora.
- 22.15 Magyar nóták.
- 23.00 A rádiózenekar műsorából.

Budapest II.

- 17.00 A Központi Papnevelő Intézet énekkara.
- 17.30 Mezőgazdasági felőra.
- 18.00 Eysen Irén énekel.
- 18.25 Arnold Schwengler előadása.
- 18.40 Magyar nóták.
- 19.35 Jó Tibor dr. előadása.
- 20.00 Nagy mesterek — örök művek

Nagyvárad város legújabb térképe

nagy fali 2 P, kisebb színes 1 80 P kapható

a MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

lis erők számbavételével kell döntését meghoznia, ami annál nehezebb, mint hogy a legracionálisabb beosztás mellett is az időny folyamán legfeljebb 54 film legyártását lehet biztosítani.

A színházi iroda közleményei:

„Déryné” operettujdonság, péntek, szombat és vasárnap este

Pénteken este premier bérletben mutatja be a színház a *Déryné* című operett-ujdonságot, melyet a rádió is oly nagy sikerrel közvetített. Gyönyörű kiállítás! Rengeteg humor és vidámság! Pazar táncok. Rendező: Daniss Győző. Főszereplők: Márfy Vera, Göndör Klári, Fajk Rózsi, Kemény Gizi, Benkő Béla, Szabó Ernő, Rakay Lajos, Halassy Gyula és Mikes Béla. Szombaton A-bérlet, vasárnap délután és este bérletszűnet.

Szombaton délután *filléres hely-árákkal* a *Nők harca* című operett-ujdonság van műsoron.

Vasárnap délután és este is a *Déryné* című nagyszerű operett-ujdonság megy.

Leányvásár hétfőn este. Népművelődési előadás keretében kerül színre. **HÉTFŐN NÉPMŰVELÉSI ELŐADÁSBAN A LEÁNYVÁSÁR MEGY.** Jakobi Viktor népszerű muzsikája csendül fel újra hétfőn este a színházban. A *Leányvásár* azok közé az operettek

Minthogy átlagosan 400.000 pengőre kel tenni a jelenlegi rendelkezések között egy-egy új film előállításának költségeit, összesen csaknem 22 millió pengőt kell a vállalatoknak a filmgyártás céljaira előteremteni. Minthogy a magyar filmek belső piaca ma már kelendő jövedelmezőséget biztosít, ennek az összegnek az előteremtése, úgymint a megfelelő tőke megszerzése az elmúlt esztendőkhöz képest, most sem fog nagyobb nehézségekbe ütközni. Minthogy ma már a filmgyártás pénzügyi szükségleteit nagybankjaink is szívesen fedezik, az ősszel még komolyan latolgatott filmbank gondolata lekerült a napirendről.

közé tartozik, amelyek soha nem veszítik el népszerűségüket. A népművelési előadások rendezősége a Leányvásárt minden más akciós előadást megelőzve tűzte most műsorára, hogy hétfő esti közönsége minél frissebb műsoradárban találja meg szórakozását. Jegyek a színház I. emeleti irodájában már kaphatók *Tanay K.* Emil főtiktárnál délelőtt 10-től 1-ig.

HETI MŰSOR:

Pénteken este: *Déryné*, premier bérlet.

Szombaton délután: *Nők harca*.

Szombaton este: *Déryné*, A-bérlet.

Vasárnap délután: *Déryné*.

Vasárnap este: *Déryné*.

Hétfőn este: *Leányvásár*.

Kedden és szerdán este: *Kolozsvári Nemzeti Színház vendégjátéka*.

Csütörtökön este: *Egy nap a világ*.

Nagypénteken: *Nincs előadás*.

SPORT

Igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a vasárnapi hármás mérkőzés iránt

Déli 12-től este 6-ig döng a labda vasárnap az Erzsébetligeti pályán

A sorsolás szeszelve folytán, vasárnap három kerületi bajnoki mérkőzésnek lehetünk szemtanúi. A MAV első és második csapata vidéki ellenfelet lát vendégül, a Törekvés pedig a NAC II.-vel vívja meg helyi rangadó mérkőzését.

Az izgalmasnak ígérkező labdarúgó mérkőzés iránt városszerte igen nagy érdeklődés nyilvánul meg és valószínű, hogy szépszámu közönség nézi végig a bajnoki mérkőzéseket.

Férfi ruhákat, használtakat legjobban árón vehet, eladhat **MOLNÁR** használt ruhák üzletében Bémeztér 1. (Budvarban) Hívásra házhoz jövök.

Nagyvárad vasutas ökölvívói résztvesznek az országos versenyen

Jászberényben nehéz küzdelem után győztek a vóradia

Nagyvárad, április 16. Folyó hó 11-én Jászberényben szerepelt a MAV T. K. ökölvívó II. csapata 10:8 arányban győztek a váradai fiúk. A keményvívó Vass Jenő küzdelmével indul a mérkőzés, aki a nálánál erősebb ellenfelével: kitérő technikával döntetlent vívott ki. A hosszukaru Helmezi abszolút győz-

tesként hagyta el a szoritót. Bonyha MAV és Mészáros találkozó nehéz küzdelmet hozott, Bonyhai az első menetben jobbkezes ütéseivel rogyantá tette ellenfelét. Említést érdemel Vincze és Nagy Sándor.

Teljes felkészültséggel indul a nagyváradai együttes a Budapestben, folyó hó

18. és 19-én megrendezendő és mindig nagy küzdelmet ígérő Országos Vasutas Bajnokságon. A csapat pénteken, 16-án indult el a délutáni gyorssal, hogy a keménynek ígérkező mérkőzésen méltóan képviselje Nagyvárad színét.

Tudja-e Ön...

... hogy a bolsevik szó eredetileg annak a többségnek a képviselőit jelentette, amely az orosz szociáldemokrata párt 1903 évi londoni értekezletén a kisebbségben maradt mérsékelt irányzattal a meneszkiekkel szemben szavazott. Bolse oroszul többet, mense kevesebbet jelent. (MN.)

APROHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Eladó egy keveset használt Telefunken 443 Vgr típusu, gramofonos kristálytűs rádió. Megtekinthető a deli órákban 1-4-ig. Hlatky E.-u. 1. 1/3. 615

KMB motorkerékpár, 350 cc. eladó. — Váradszöllős, Rákóczi-ut. 12. 5-7-ig. 593

Jókarban lévő gyermek-sportkosci eladó. Cim: Luther Márton-utca 17. sz. ajtó 1.

Spárga-pövek elsőrendű minőségben kaphatók Horváth Árpád szőlőjében Rátz Mihály-u. 1. (Petőfi-utca végén.) 613

Hirdetéseket telefonon nem vesz fel a Kiadóhivatal

Allást nyec

Napszámosnöket, 17-18 éves ifjakat, kocsisokat és béresek felvételre keres a Dreher-Haggenmacher Nagyvárad Sörgyár. Jelentkezés a váradszöllősi telepen 10-12 óra között. 594

Fiatalk munkást azonnali belépésre keresünk. Jelentkezés a Magyar Lapok hirdaptesztő osztályán. 591

Mentőgépkocsivezetőt és megtőpőist keres mentőállomás. 598

Gyakorlott cipő tex munkások felvételnek. Gyulai, Huszár-u. 20. 614

Különjele

Fertőtlenítést, poloskát, mojt, mindennemű fergék irtását 38 évi gyakorlattal irtja Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 513

Uj cserépkályhák készítését, cserépkályhák átrákasát, szabadalmazott fűtőszervezetel, készíti Bessenyei István kályhás, Huszár-utca 23. Telefon 34-08. 599

Kölcsön

Kölcsön könnyű visszafizetési feltételek mellett Hitelszövetkezetből, Behlen István-u. 6. kapható. 610

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

70. és felelős szerkesztő: felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgóépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.